

Republika e Kosovës • Republika Kosovo • Republic of Kosovo
Institucioni i Avokatit të Popullit • Institucija Ombudsmana • Ombudsperson Institution

IZVEŠTAJ

NACIONALNOG MEHANIZMA ZA SPREČAVANJE TORTURE O POSETI U CENTAR ZA ZADRŽAVANJE STRANACA U VRANI DOLU

Za: G. Xhelal Sveçla, ministar
Ministarstvo Unutrašnjih Poslova i Javne Uprave

Kopija: G. Ismet Krasniqi, generalni sekretar
Skupština Republike Kosovo

G. Habit Hajredini, direktor
Kancelarija Premjera - Kancelarija za Dobro Upravljanje

G. Valon Krasniqi, direktor
Departman za Državljanstvo, Azil i Migracije

G. Selman Nimanaj, direktor
Centar za Zadržavanje Stranaca

Priština, 13. april 2021.god

1. U skladu sa članom 17. Zakona 05 / L-019 o narodnom advokatu, Nacionalni mehanizam za sprečavanje torture Ombudsmana (u daljem tekstu, *NMST*) posetio je Centar za zadržavanje stranaca u Vrani Dolu (u daljem tekstu, *CZS*).
2. *NMST*, na osnovu člana 17 Zakona br. 05/L-019 o narodnom advokatu, može da poseti, u bilo koje vreme i bez najave, sva mesta u kojima se drže lica lišena slobode, uključujući mesta u kojima se drže stranci lišeni slobode, čiji je boravak u Republici Kosovo u suprotnosti sa važećim zakonima i koji podležu prisilnom povratku iz Republike Kosovo.
3. Na osnovu ovog mandata, *NMST* je 20. januara 2021. posetio *CZS*. *CZS* funkcioniše u okviru Odeljenja za državljanstvo, azil i migracije (u daljem tekstu *ODAM*) Ministarstva unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: *MUP*). Prema članu 2 Uredbe (*MUP*) br. 04/2018 o funkcionisanju Centra za zadržavanje stranaca (u daljem tekstu „*Uredba*“), u ovaj centar smeštaju se stranci koji podležu prisilnom udaljenju, kao i stranci za koje se smatra da ugrožavaju javnu bezbednost, radi potvrđivanja njihovog identiteta i iz drugih razloga. Kapacitet *CZS* je za 75 ljudi, dok je tokom posete *NMST*-u bilo prisutno 11 stranaca.

Cilj posete

4. Cilj ove posete je bio da prati poštovanja prava stranaca koji se drže u *CZS*, a koja su predviđena Zakonom br. 04 / L-219 za strance, Zakonom o azilu, sa Uredbom br. 04/2018 o funkcionisanju centra za zadržavanje stranaca i sa međunarodnim standardima o ljudskim pravima, kao i njihovim ograničenjima zbog pojave pandemije COVID-19. Takođe, tokom posete obrađeno je pitanje osoblja *CZS* i osoblja obezbeđenja, njihove obuke i adekvatne pripreme za rad sa ovom kategorijom itd.

Sastav tima za praćenje

5. Tim za praćenje je bio u sledećem sastavu: viši pravni savetnik za sprečavanje torture i savetnica-psiholog.

Saradnja osoblja CZS sa NMST tokom posete

6. Tokom posete *CZS*, osoblje Centra je pružilo punu saradnju *NMST*-u. Tim je bez odlaganja imao pristup svim prostorijama Centra. Timu su pružene sve potrebne informacije za izvršavanje zadatka i omogućeno mu je intervjuisanje lica koaj su bila zadržana, bez prisustva službenika obezbeđenja i drugih službenika *CZS*.

Upotreba CZS kao karantina nakon pojavljivanja COVID-19

7. Tokom posete, *NMST* je primetio da je ovaj centar korišćen kao karantin pojavom COVID-19. U ovom centru je 2020. godine smešteno u karantin preko 100 stranaca. Iz proverene dokumentacije i tvrdnje direktora, čini se da je tokom ovog perioda bilo slučajeva raznih incidenata, poput samopovređivanja, pokušaja ubistva i incidenata između stranaca u karantinu. Iz kontrolisane dokumentacije, *NMST* je primetio da su strancima u svim slučajevima incidenata pružene neophodne medicinske usluge, a slučajeve je tretirala Policija Kosova.

Pritvor stranaca kao krajnja mera

8. U pogledu međunarodnih standarda o ljudskim pravima, pritvor (slanje stranca na zadržavanje) trebalo bi da bude poslednja mera koju vlasti države sprovode radi uklanjanja stranca sa teritorije, koji je predmet prisilnog vraćanja.
9. NMST primećuje da Zakon 04/L-219 o strancima Republike Kosovo predviđa da druge alternativne mere imaju prioritet u vezi sa slanjem stranca na zadržavanje.¹ Takođe, Evropski komitet za sprečavanje torture (u daljem tekstu „KST“), u standardima utvrđenim 2017. godine, predviđa da bi pritvor stranca prema zakonu o strancima trebalo da bude krajnja mera i da se drugim alternativnim merama treba dati prednost.²

Proceduralne garancije tokom pritvora i upoznavanje sa pravima

10. Član 8. Uredbe određuje da se prijem u Centru zasniva na nalogu za zadržavanje stranca u Centru, koju izdaje Direktorijati za migracije i strance (DMS). Prilikom predaje stranca Centru, DMS mora da dostavi: nalog za zadržavanje u Centru, nalog za prisilno udaljavanje, kao i nalog za dobrovoljni odlazak ako je izdat, izveštaj policijskog službenika, uključujući procenu rizika, potvrdu o oduzetim dokumentima i predmetima, kao i zaplenjene dokumente i predmete.
11. Dalje, prema Uredbi, Centar potvrđuje prijem stranca u Centar putem prijemnice³. Na osnovu dosijea prisutnih stranaca, NMST je primetio da su vlasti poštovale gore navedene kriterijume navedene u Uredbi.
12. NMST primećuje da standardi utvrđeni od MST-a izričito nalažu da svi stranci koji su pritvoreni kao iregularni migranti, od trenutka lišenja slobode, treba da uživaju tri osnovna prava na isti način kao i druge kategorije lica lišena slobode. Ta prava su: *imati pristup advokatu odbrane, imati pristup lekaru i imati mogućnost da obaveste svoju rodbinu ili treće lice po svom izboru o činjenici da su pritvoreni.*⁴
13. Na osnovu odredbi zakona br. 04/L-219 o strancima u Republici Kosovo, stranac koji je smešten u CZS pismeno se obaveštava na jednom od službenih jezika i na engleskom jeziku o zadržavanju u Centru za zadržavanje, koji sadrži razlog za zadržavanje, rokove zadržavanja, pravo da obezbedi svoju pravnu odbranu kao i da kontaktira sa svojom rodbinom.⁵
14. Prema Uredbi, stranac koji je smešten u ovom Centru ima sledeća prava: *informacije u vezi sa pravom na žalbu na zadržavanje u Centru, pravo na besplatnu pravnu pomoć, pravo na prevodioca za svoj jezik ili jezik koji on / ona razume, pravo na komunikaciju sa*

¹ Zakon br. 04/L-219 o strancima, član 97, paragraf 2.

² KST, Standardi objavljeni u martu 2017. godine o pritvaranju stranaca. Za više pogledajte na: <https://rm.coe.int/16806fbf12>.

³ Član 8. stav 3. Uredbe.

⁴ Evropski komitet za sprečavanje torture, 19. opšti izveštaj Evropskog komiteta za sprečavanje torture, stav 81, u: <http://hudoc.cpt.coe.int/eng#%7B%22CPTSectionID%22:%5B%22p-standards-inf-2009-27-part-en-3%22%5D%7D>.

⁵ Zakon 04/L-219 o strancima, član 108.

*relevantnim lokalnim ili međunarodnim organima i organizacijama, kao i sa nevladinim organizacijama.*⁶

15. NMST je tokom posete primetio da se stranci u CZS informišu o svojim pravima putem brošura napisanih na najčešćim jezicima i na arapskom jeziku. Pored toga, o njihovim pravima ih obaveštava prevodilac za arapski jezik kojeg je angažovala Međunarodna organizacija za migracije (u daljem tekstu IOM).
16. Pored brošura na najčešćim jezicima, stranci u vezi sa obaveštavanjem o svojim pravima potpisuju izjavu (kao službeni dokument) koja je napisana na tri jezika: albanskom, srpskom i engleskom, gde zadržani stranci izjavljuju da su obavešteni o svom pravu.
17. Što se tiče prava stranca da kontaktira konzulat ili ambasadu države, NMST primećuje da Zakon o strancima određuje pravo stranca da obavesti diplomatskog ili konzularnog predstavnika o svom zadržavanju.⁷ Takođe, KST u 19. Opštem izveštaju utvrđuje pravo stranog pritvorenika da kontaktira konzulat zemlje iz koje je, i to smatra osnovnim pravom.⁸ NMST nije primio nijednu žalbu stranaca u vezi sa gore pomenutim pravima.

Zlostavljanje

18. Tokom posete NMST Centru bilo je prisutno 11 zadržanih stranaca (9 muškaraca i 2 žene). NMST je proverio njihove dosijee i realizovao je grupne i pojedinačne razgovore sa zadržanima. NMST nije primio nijednu žalbu od intervjuisanih lica sagovornika u vezi fizičkog zlostavljanja, prekomerne upotrebe fizičke sile ili ponašanje službenika bezbednosti i službenika CZS-a, što ne bi bilo u skladu sa poštovanjem njihovog dostojanstva.
19. NMST je primetio da su hodnici CZS pokriveni bezbednosnim kamerama, što je dodatna garancija protiv fizičkog zlostavljanja, kao i zaštita osoblja od lažnih optužbi. Međutim, tokom posete u CZS, NMST je obavešten da nisu sve bezbednosne kamere u funkciji. NMST, smatra da bi nadležni organi trebalo da preduzmu konkretne mere kako bi uklonili ovaj nedostatak.

Incidenti u CZS

20. U izveštaju sa preporukama objavljenom 2019. godine⁹, NMST je preporučio da „CZS treba da vodi sledeće protokole: protokole za usamljenost, samopovređivanje, pokušaj samoubistva, seksualno zlostavljanje i smrt“. Tokom posete NMST-a primećeno je da je pomenuta preporuka sprovedena, rukovodilac je izradio registre u skladu sa preporukom NMST. Izveštaji o incidentima potkrepljeni su izjavama, službenim policijskim izveštajima i fotografijama.
21. Tokom posete NMST-a, provereni su registri i dosijei stranih lica smeštenih u ovom centru, NMST je primetio da je tokom 2020. godine bilo 9 incidenata, od čega 4 slučaja

⁶Član 11 Uredbe, Standardi Evropskog komiteta za sprečavanje torture, na: <https://rm.coe.int/16806fbf12>.

⁷ Zakon 04 / L-219 o strancima, član 114, stav 3.

⁸ Za više pogledajte na: <http://hudoc.cpt.coe.int/eng#%7B%22CPTSectionID%22:%5B%22p-standards-inf-2009-27-part-en-3%22%7D>.

⁹ Izveštaj sa preporukama za CZS, pogledajte link: <https://www.oik-rks.org/2019/05/03/raport-lidhur-me-viziten-e-mkpt-ne-vranidoll/>.

pokušaja samoubistva, a drugi samopovređivanje. U januaru 2021. godine evidentiran je 1 slučaj pokušaja samoubistva. Na osnovu zdravstvenih kartona, 8 stranaca je bilo na psihijatrijskoj terapiji i njima je bilo teško upravljati, stoga NMST podstiče nadležne institucije da povećaju broj osoblja u CZS-u, da angažuju najmanje jednu medicinsku sestru, kao što je NMST preporučio u izveštaju sa preporukama tokom 2018, 2019. godine.¹⁰

Besplatna pravna pomoć

22. Prema članu 29. Uredbe, strancu se nudi savetovanje, pravno zastupanje i kada je to potrebno sudska pomoć. Ovo pravo se može obezbediti besplatno na zahtev stranca. Stranac ima pravo da kontaktira bilo koju NVO ili Agenciju za pravnu pomoć, koja pruža besplatnu pravnu pomoć.
23. NMST je primetio da nevladina organizacija CRPK i Državna agencija za besplatnu pravnu pomoć pružaju strancima u pritvoru besplatnu pravnu pomoć.

Materijalni uslovi

24. NMST smatra da su uslovi smeštaja u CZS-a na veoma dobrom nivou. Sve sobe nude pristojan smeštaj, grejanje, dovoljno prirodnog i veštačkog osvetljenja, kao i tuševe koji su bili u vrlo dobrom stanju. Stranci u CZS imaju pristup tuševima kad god žele.

Hrana

25. Svim strancima je obezbeđeno tri obroka dnevno. Uredba predviđa da se strancima u CZS služi posebna hrana iz zdravstvenih razloga i posebnih potreba. Takođe, prema Uredbi, strancima se servira hrana prema preporuci lekara.
26. Ako veroispovest stranca predviđa pravila u vezi sa hranom, rukovodilac Centra garantuje njihovo poštovanje.¹¹ Prema direkciji, MUP je ugovorio kompaniju koja snabdeva CZS hranom. Tokom posete, NMST je primetio da se strancima u pritvoru nudi hrana u skladu sa gore navedenim odredbama. NMST nije primio verodostojne žalbe stranaca u vezi sa količinom i kvalitetom hrane koja se nudi u CZS.

Režim

27. Član 24. stav 1. Uredbe određuje da svaki stranac zadržan u Centru ima pravo da se prošetna na vazduhu najmanje dva sata dnevno u spoljnom okruženju Centra. Iz zdravstvenih razloga, rukovodilac Centra može produžiti vreme šetnje na vazduhu.
28. KST, u standardima utvrđenim u martu 2017. godine o pritvaranju stranaca zbog imigracije, naglašava značaj režima koji sadrži što više aktivnosti. Prema KST-u, što je duži period zadržavanja stranaca, to bi trebalo više razvijati aktivnosti koje im se nude.
29. Zbog pojavljivanja COVID-19 i odluka nadležnih organa da preduzmu restriktivne mere u cilju suzbijanja i sprečavanja pandemije, ova prava su povremeno bila ograničena.

¹⁰ Na istom mestu.

¹¹ Član 36 Uredbe.

Osoblje Centra za zadržavanje stranaca

30. NMST je sa zabrinutošću primetio da se CZS suočava sa ozbiljnim nedostatkom osoblja. Tokom posete NMST-a, CZS je imao na raspolaganju samo direktora Centra koji je izvršavao sve poslove. S tim u vezi, NMST se 3. februara 2021. godine sastao sa direktorom ODAM-a kome je izrazio ozbiljnu zabrinutost. NMST je obavešten da će novom uredbom MUP-a za unutrašnju organizaciju ODAM imati na raspolaganju 18 mesta za pokrivanje potreba u centrima za tražioce azila i centru za zadržavanje. Od toga, 5 pozicija su namenjene za CZS.
31. Tokom poseta, NMST, je primetio da bezbednosne zadatke u centru je vršila Jedinica Policije Kosova koja nije obučena za rad sa stranim licima lišenim slobode. Ali, tokom naknadnih poseta, primećeno je da sada bezbednosne zadatke vrši privatno obezbeđenje u skladu sa Pravilnikom, koji takodje nisu trenirani za rad sa ovom kategorijom.
32. S tim u vezi, NMST primećuje da standardi KST-a predviđaju da osoblje obezbeđenja u pritvorskim centrima za strance treba biti pažljivo odabrano i treba da ima odgovarajuću obuku za rad sa ovom kategorijom.¹²

Upotreba fizičke sile od strane službe za obezbeđenje

33. Prema Uredbi, služba obezbeđenja može da koristi silu samo kao krajnje sredstvo, ako je to neophodno za samoodbranu, za zaštitu i bezbednost stranca ili za zaštitu opšteg reda i bezbednosti u Centru. Upotreba sile mora biti zakonita, proporcionalna i razumna u potrebne svrhe.¹³ Po ashtu, Uredba takođe predviđa da se svaki slučaj upotrebe fizičke sile mora prijaviti rukovodiocu Centra.¹⁴
34. Tokom posete, NMST je primetio da policijski službenici, koji su tamo privremeno vršili bezbednosne zadatke, nisu imali posebne protokole i nisu beležili podatke o incidentima i slučajevima kada su primorani da koriste fizičku silu.

Zdravstvena nega

35. Što se tiče zdravstvenih usluga, Zakon 04 /L-219 o strancima predviđa da centar za zadržavanje mora ispunjavati sve uslove humanog tretmana i poštovanja ljudskih prava, zagarantovanih Ustavom Republike Kosovo i omogućiti pružanje zdravstvenih usluga.¹⁵
36. Pored toga, Uredba predviđa da stranac, tokom svog boravka u CZS, ima pravo na zdravstvene usluge. Prema Uredbi, zdravstveno osoblje vrši opšti lekarski pregled stranca, koji je pritvoren u Centru za zadržavanje stranaca.¹⁶
37. Za strance koji se nalaze u CZS, zdravstvene usluge pruža Urgentni medicinski centar u Prištini, ako je potrebno, šalju se za regionalne sekundarne bolničke usluge ili u Univerzitetski klinički centar (UKCK), gde se pružaju tercijarne zdravstvene usluge,

¹² Standardi KST-a za pritvaranje stranaca, objavljeni 2017. godine, pogledati na: <https://rm.coe.int/16806fbf12>.

¹³ Član 21, stav 1 Uredbe.

¹⁴ Član 21, stav 2 Uredbe.

¹⁵ Zakon 04/L-219 o strancima, član 107, stav 2.

¹⁶ Član 13 Uredbe.

pošto CZS još uvek nema medicinsko osoblje, iako je NMST, kroz prethodne izveštaje, preporučio da CZS ima najmanje jednu medicinsku sestru na raspolaganju.

38. NMST je sa zabrinutošću primetio da je direktor Centra, u odsustvu kvalifikovanog zdravstvenog osoblja, delio psihijatrijsku terapiju strancima u pritvoru na osnovu izveštaja koji je napisao nadležni lekar.
39. Što se tiče psiholoških usluga, koje pruža član 41 Uredbe, NMST je primetio da ih pruža psiholog koji ima ugovor sa Jezuitskom službom za izbeglice.

Značaj početnih lekarskih pregleda

40. U vezi sa značajem početnih lekarskih pregleda, KST predviđa: *„Najmanje jedno lice sa kvalifikacijom medicinske sestre mora biti svakodnevno prisutno u svim centrima za iregularne migrante. To lice treba da izvrši početni medicinski pregled novoprimitljenih (posebno za zarazne bolesti, uključujući tuberkulozu), vrši prijem zahteva za pregled kod lekara, garantuje obezbeđivanje i raspodelu lekova, vodi medicinsku dokumentaciju i nadgleda opšte higijenske uslove.”*¹⁷.
41. Uredba utvrđuje da se, nakon smeštanja stranca u Centar, u roku od 24 sata, stranac pošalje na lekarski pregled u UKCK (ili u bilo koju drugu zdravstvenu instituciju), pod nadzorom policije (CZS). NMST je primetio da ove početne kontrole zadržanih stranaca vrše hitne službe.

Poverljivost zdravstvenih usluga u CZS

42. Uredba predviđa da se svi medicinski nalazi moraju čuvati u dosijeu stranca i u sistemu za upravljanje podacima. Zdravstveni karton se čuva poverljivo i u skladu sa odredbama zakona br. 03 / L-172 o zaštiti ličnih podataka.
43. KST, u standardima utvrđenim za pritvor zbog migracije, predviđa: *„Poverljivost zdravstvenih usluga mora se poštovati na isti način kao u zajednici, a posebno zdravstveni dosijei iregularnih migranata ne sme biti dostupna nezdravstvenom osoblju, naprotiv, medicinska sestra ili lekar treba da ih drže zatvorene. Štaviše, svi lekarski pregledi treba da se izvrše na takav način da ih osoblje obezbeđenja ne vidi i ne čuje, osim ako lekar to ne zatraži u posebnim slučajevima.”*¹⁸ NMST je primetio da se zdravstveni izveštaji, zbog nedostatka kvalifikovanog osoblja, vode zajedno sa opštim dosijem stranca. Dosije se čuva u elektronskom i fizičkom obliku.

Disciplinske mere

44. Prema Uredbi, disciplinske mere koje se mogu izreći strancima su: usmena ili pismena opomena, obaveza održavanja i čišćenja Centra, lišavanje prava na slobodne aktivnosti, na rekreaciju, televiziju, internet, lišenje prava na kulturne i sportske aktivnosti u trajanju do 5 dana i izolacija do 48 sati.¹⁹

¹⁷ Ibid.

¹⁸ Pogledaj na: <https://rm.coe.int/16806fbf12>.

¹⁹ Član 44 Uredbe.

45. NMST primećuje da trenutna Uredba, za razliku od prethodne Uredbe, predvića da odluka o izricanju disciplinske mere mora biti urućena strancu kome je mera izrećena.²⁰ Na osnovu ovoga, NMST je tokom prethodnih poseta preporučio CZS-u da evidentira ćinjenicu predaje kopije odluke o disciplinskim merama stranca koji je na zadržavanju. Tokom poslednje posete, NMST je primetio da CZS ima poseban protokol u koji se beleže podaci koji se odnose na ovu disciplinsku meru.
46. Takoće, NMST je primetio da nije izrećena disciplinska mera za smeštaj u posebne sobe u periodu od 48 sati.

Praćenje i žalbeni mehanizmi

47. Efektivni sistem podnošenja žalbi osnovna je garancija protiv zlostavljanja u mestima u kojima se drže lica lišena slobode. NMST smatra da lica smeštena u ovim centrima treba da imaju mogućnost da podnesu žalbu u okviru CZS-a i da im se, na poverljiv naćin, odobri pristup odgovarajućem organu.
48. Ćlan 19. Uredbe odrećuje da stranci imaju pravo žalbe rukovodiocu Centra, u vezi uslova za prijem u CZS i ponašanje osoblja. Žalbu razmatra ODAM. Dalje, Uredba predvića da se u Centru postavi kutija za žalbe, kojom upravlja CZS. Prema direkciji, stranci se putem brošura na različitim jezicima odmah obaveštavaju o svom pravu na podnošenje žalbe.
49. Što se tiće praćenja, pored NMST-a, strance u Centru mogu da posete u bilo koje vreme UNHCR-a, IOM-a, Evropski komitet za sprećavanje torture, Mećunarodni Crveni Krst, Komitet Organizacije Ujedinjenih nacija protiv torture. Uredba predvića da rukovodilac Centra moće dati pristup Centru drugim relevantnim institucijama ili organizacijama.²¹
50. Takoće, stranci koji su zadržani, mogu svoje žalbe uputiti Ombudsmanu. Tokom posete, NMST je strancima delio brošure na engleskom, srpskom i arapskom jeziku, koje sadrže detalje o tome kako mogu da kontaktiraju Ombudsmana i podnesu svoje žalbe.

Kontakt sa spoljnim svetom

51. Prema standardima KST-a, zadržani stranci trebali bi imati svaku mogućnost da budu u odgovarajućem kontaktu sa spoljnim svetom (ukljućujući mogućnosti za telefoniranje i primanje poseta) i njihovu slobodu kretanja unutar centra zadržavanja treba što je moguće manje ogranićiti.²² Prema ćlanu 25 Uredbe, zadržani stranac ima pravo da vodi prepisku, prima pakete i druge predmete. Takoće, strancima u pritvoru je dozvoljeno da primaju posete.²³
52. Uredba predvića da stranac ima pravo da telefonira po potrebi u periodu od 5 minuta, poćev od 9:00 do 16:00. sati, svakog radnog dana.²⁴ Prema Uredbi, strancima su omogućeni i pozivi iz inostranstva. Tokom posete, NMST je primetio da stranci nisu mogli da telefoniraju u inostranstvo zbog tehnićkih problema. Dana 3. februara 2021.

²⁰ Ćlan 44, stav 3 Uredbe.

²¹ Ćlan 27 Uredbe.

²² Evropski komitet za sprećavanje torture, pogledaj na: <https://rm.coe.int/16806fbf12>.

²³ Ćlan 27 Uredbe.

²⁴ Ćlan 26 Uredbe.

godine tokom sastanka sa ODAM-om, NMST je obavešten da su uklonjeni tehnički problemi i da stranci sada mogu da telefoniraju u skladu sa odredbama Uredbe.

53. Stoga, na osnovu nalaza Nacionalni mehanizam za sprečavanje torture (NMST), Ombudsman:

PREPORUČUJE

Ministarstvo Unutrašnjih Poslova i Javne Uprave:

- **NMST ponavlja preporuku da CZS treba da ima na raspolaganju najmanje jednu medicinsku sestru koja bi delila terapiju i brinula o zdravstvenim dosijeima stranaca u CZS.**
- **NMST ponavlja preporuku da osoblje obezbeđenja treba da pohađa odgovarajuću obuku za rad sa ovom kategorijom.**

U skladu sa članom 132. stav 3. Ustava Republike Kosovo (*“Bilo koji drugi organ ili institucija, koja sprovodi legitimnu vlast u Republici Kosovo je dužna da odgovori na zahteve Ombudsmana i da mu/joj predstavi sva dokumenta i informacije koje su od njega zatražena u saglasnosti sa zakonom”*) i člana 28. Zakona br. 05/L-019 o narodnom advokatu (*“Autoriteti, kojima je Narodni Advokat uputio preporuke, zahtev ili predlog za preduzimanje konkretnih mera, uključujući i disciplinske mere, treba da odgovore u roku od trideset (30) dana. Odgovor treba da sadrži razloge u pisanoj formi o preduzetim radnjama u vezi navedenog pitanja”*), ljubazno nas obavestite o preduzetim radnjama u vezi sa pomenutim pitanjem.

S poštovanjem,

Naim Qelaj
Ombudsman